

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«Фінанси, банківська справа та страхування» за
магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси» на тему:
«ПРИБУТКОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ЙОГО
ОПТИМІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ»

Виконавець:

студент Центру заочної форми навчання

Маснюк Андрій Сергійович _____

/підпис/

Науковий керівник:

професор, кандидат економічних наук

Дубовик Ольга Юхимівна _____

/підпис/

ОДЕСА – 2018 рік

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Державні та муніципальні фінанси»

Маснюка Андрія Сергійовича на тему «Прибуткове оподаткування та напрями його оптимізації в Україні»

Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – система прибуткового оподаткування.

У роботі розглянуті теоретико-правові засади прибуткового оподаткування. Проведений аналіз фіскальної ефективності прибуткового оподаткування в Україні. Обґрунтовані напрями удосконалення системи прибуткового оподаткування в умовах ринкової трансформації економіки України.

Ключові слова: оподаткування, податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток підприємств, фіскальна ефективність, зарубіжний досвід, удосконалення.

ANNOTATION

Masnyk Andrew

«Profitable taxation and its directions optimization in Ukraine»

thesis for Master degree in specialty «Finance, banking and insurance»

under the program «State and municipal finances»

Odessa national economic university, Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the system of income taxation.

The paper deals with the theoretical and legal basis of income taxation. The analysis of the fiscal efficiency of income taxation in Ukraine Justified the direction of improving the system of income taxation in the market transformation of the economy of Ukraine.

Keywords: taxation, personal income tax, corporate income tax, fiscal efficiency, foreign experience, improvement.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ	8
1.1. Сутність та особливості побудови системи прибуткового оподаткування	8
1.2. Нормативно-правове регулювання системи прибуткового оподаткування	19
1.3. Проблеми функціонування системи прибуткового оподаткування в Україні	28
РОЗДІЛ 2. ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	37
2.1. Моніторинг надходження прибуткових податків до Державного та місцевих бюджетів.....	37
2.2. Діагностика впливу основних соціально-економічних показників на надходження прибуткових податків в Україні	47
2.3. Прогнозування надходжень прибуткових податків до бюджету України	62
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	69
3.1. Імплементация зарубіжного досвіду у практику прибуткового оподаткування в Україні	69
3.2. Основні шляхи розвитку системи прибуткового оподаткування України	86

ВИСНОВКИ.....	103
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	108

ВСТУП

Актуальність дослідження. Важливою передумовою забезпечення стабільного розвитку економіки України є ефективне функціонування її податкової системи. Невід’ємною складовою податкової системи будь-якої країни з ринковою економікою є прибуткові податки. Ці податки відіграють ключову роль при оподаткуванні доходів господарюючих суб’єктів та фізичних осіб.

Сьогодні в умовах неефективності державного регулювання і розподілу податкових надходжень в економіці України, поглиблення майнового розшарування суспільства, надзвичайної важливості набуває вивчення удосконалення оподаткування доходів юридичних та фізичних осіб.

Прибуткові податки відіграють важливу роль, оскільки вони є основою податкової системи України. Податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток становлять значну частку доходів бюджету. З їхньою допомогою можна стимулювати та підтримувати економічне зростання, інноваційний вектор розвитку держави, спрямовувати діяльність платників податків у суспільно корисних напрямках. Недоотримання вказаних податків викликає різноманітні негативні соціально-економічні наслідки. Тому, покращення справляння даних видів податків знаходиться серед важливих проблем, від вирішення яких залежить розвиток бізнесу в Україні.

Необхідно відзначити, що фундаментальні засади теорії оподаткування прибуткових податків закладено у роботах зарубіжних вчених-економістів: Е. Ліндалем, Дж. Міллем, Л. Штейном, А. Венгером, А. Лаффером, Дж.

Б'юкененом, А. Пігу, П. Самуельсоном, К. Вінселем та ін. Проблема оптимізації прибуткового оподаткування, теоретичним та практичним аспектам впливу податків на формування доходів бюджету, напрямам реформування податкової системи в умовах ринкової економіки України присвятили наукові дослідження відомі українські економісти: Н. А. Абрамченко, О.Ф. Андросова, В. Л. Андрущенко, В.Г. Баранова, І.Р. Безпалько, Г. В. Блажко, І.В. Васильєва, К.О. Гетьман, О.О. Головашевич, Ю.Г. Гуменна, О.Р. Дивеев-Кириленко, Т.А. Донець, О.Ю. Дубовик, Л. М. Духновська, П. В. Іськевич, О. О. Кривцов, С.В. Кучер, С. О. Лук'янцев, В.М. Мазярчук, В. П. Мартиненко, Т.В. Мединська, Н. А. Морозова, А. О. Нікітішин, Є. А. Носова, О. Ю. Окуленко, С. В. Пархоменко-Цироцианц, Н.Н. Побережна, О.А. Сич, Л.П. Сідельникова, І. В. Сіліна, В. В. Сомова, Ю.С. Стоян, Л.Д. Тулуш, А.В. Хомутенко, В. В. Чеканова, Ю.О. Швець, Р. В. Шумський та ін.

Більшість фахівців акцентують увагу на недоліках податкового законодавства та необхідності його реформування. В той же час вони роблять висновки, що повністю змінювати систему оподаткування не можна, необхідно здійснювати пошук шляхів її удосконалення.

Тому **метою** дипломної роботи є дослідження прибуткового оподаткування в Україні та обґрунтування напрямів його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі необхідним є вирішення наступних **завдань**:

- 1) розглянути сутність та особливості побудови системи прибуткового оподаткування;
- 2) охарактеризувати нормативно-правове регулювання системи прибуткового оподаткування;
- 3) з'ясувати проблеми функціонування системи прибуткового

оподаткування в Україні;

- 4) провести моніторинг надходження прибуткових податків до Державного та місцевих бюджетів України;
- 5) здійснити діагностику впливу основних соціально-економічних показників на надходження прибуткових податків в Україні;
- 6) провести прогнозування надходжень прибуткових податків до бюджету України;
- 7) обґрунтувати можливості імплементації зарубіжного досвіду у практику прибуткового оподаткування в Україні;
- 8) запропонувати шляхи розвитку системи прибуткового оподаткування в Україні.

Об'єктом дослідження є система прибуткового оподаткування.

Предметом дослідження є економічні відносини, які виникають між державою та юридичними і фізичними особами у процесі оподаткування їх доходів.

Методи дослідження. В процесі написання дипломної роботи використовувався системний підхід, що дав можливість провести комплексне дослідження процесів формування та функціонування механізму прибуткового оподаткування в Україні. В процесі дослідження нормативноправове регулювання системи прибуткового оподаткування використано порівняльно-правовий метод. При дослідженні теоретико-правових засад формування та функціонування механізму прибуткового оподаткування, ідентифікації понятійного апарату використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: аналіз та синтез, індукція та дедукція, абстрагування та конкретизація, метод аналогії. У ході оцінювання вітчизняної практики справляння прибуткових податків використані методи групувань, порівняння, статистичного, вертикального й горизонтального аналізу. Для наочного зображення статистичного матеріалу використано методи узагальнення та

графічного зображення даних, табличний метод. При прогнозуванні прибуткових податків до бюджету використано економікоматематичні методи, а саме метод кореляційно-регресійного аналізу та трендовий аналіз. Для розробки рекомендацій стосовно удосконалення системи прибуткового оподаткування в Україні використані методи аналізу та синтезу, групування, порівняння та наукової абстракції.

Інформаційною базою дослідження є основні положення законів України, указів і послань Президента України, постанов Верховної Ради України, постанов Кабінету Міністрів України з питань оподаткування. Використано статистичні і аналітичні матеріали Державного комітету статистики України, Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби України, Державного казначейства України. Інформаційним забезпеченням роботи стали також монографічні дослідження, підручники та навчальні посібники, періодична економічна література, статистичні звіти та Інтернет ресурси.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Отже, підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. Податки є одним з інструментів вилучення частини доходів юридичних та фізичних осіб на користь держави та територіальних громад. Особливе значення мають прибуткові податки, які справляються залежно від отриманих доходів платника. Прибуткове оподаткування використовують як інструмент регулювання розвитку виробництва, споживання, заощаджень, стимулювання економічної активності, а також як фіскальний інструмент наповнення бюджету країни. Система прибуткового оподаткування – це сукупність законодавчо встановлених прибуткових податків, принципів, форм і методів їх встановлення, зміни або скасування, а також спосіб забезпечення сплати прибуткових податків і контролю за їх своєчасним і повним надходженням до бюджетів різних рівнів. Система прибуткового оподаткування за економічним змістом об'єкта оподаткування включає два загальнодержавні податки: податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток підприємств.

2. Нормативно-правову основу прибуткового оподаткування в Україні становлять: Конституція; Податковий та Бюджетний кодекси; нормативноправові акти, прийняті на підставі та на виконання Податкового кодексу; рішення органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів. Механізм стягнення прибуткових податків регламентує III та IV розділи Податкового кодексу України. Відповідними статтями цього розділу встановлені основні елементи прибуткових податків, до яких відносяться: платники податку, об'єкт оподаткування, одиниця оподаткування, джерело сплати, податковий період, ставки, пільги тощо.

3. Проведене дослідження дозволяє зробити висновки, що основними проблемами в сфері оподаткування доходів громадян є: орієнтація елементів податку з доходів фізичних осіб на виконання переважно фіскальної функції; недотримання принципу соціальної справедливості при

оподаткуванні доходів громадян; високий податковий тиск на населення, що має низький рівень доходів; ухилення від сплати податків. Крім цього, існуюча на сьогодні в Україні система оподаткування прибутку підприємств має суттєві недоліки, які пов'язані як з недостатніми фіскальними властивостями цього податку, так і з необхідністю посилення його стимулюючої функції. Збалансування потребує також величина податкових ставок, податкова база та систем пільг при оподаткуванні прибутку підприємств. Проаналізувавши переваги та недоліки механізму прибуткового оподаткування в Україні можна виділити основний недолік, який об'єднує податок на прибуток та податок на доходи фізичних осіб – це погане адміністрування, що проявляється у бажанні контролюючих органів перевіряти податковий облік платників, що є неприпустимим з огляду на його дуалізм.

4. За результатами моніторингу надходження прибуткових податків до Державного та місцевих бюджетів України виявлено, що обсяг надходження прибуткових податків за останні п'ять років до доходів Державного бюджету зріс на 80,3 млрд. грн., тобто на 130,15%. Такого зростання було досягнуто за рахунок зростання як податку на прибуток підприємств, так і податку на доходи фізичних осіб. Так надходження податку на прибуток підприємств до Державного бюджету України за 2013-2017 рр. зросли на 12,6 млрд. грн. або на 23,2%. В свою чергу надходження ПДФО за аналізований період збільшилися на 67,7 млрд. грн. або на 914,86%. Виявлено, що частка податку на прибуток підприємств у доходах Державного бюджету України зменшилася з 20,67% у 2013 році – до 10,67% у 2017 році. В свою чергу частка податку на доходи фізичних осіб у доходах Державного бюджету за аналізований період зросла з 2,82% у 2013 році – до 11,97% у 2017 році. Слід відмітити, що надходження від податку з доходів фізичних осіб до Державного бюджету у 2014-2017 роках значно зросли у порівнянні з 2013 роком в результаті зміни бази оподаткування, визначеної в Податковому кодексі України.

5. Проведена діагностика впливу основних соціально-економічних показників на надходження прибуткових податків в Україні дозволила зробити висновок, що зменшення ставки оподаткування податку на прибуток підприємств позитивно вплинуло на надходження податку та фінансові результати підприємств. Але у порівнянні з показниками 2013-2014 рр. у наступні роки надходження значно зменшуються внаслідок нестабільної ситуації та бойових дій на сході України, анексії Криму, у зв'язку з чим більшість великих підприємств - платників податку закрилися та зазнали значних збитків або назавжди втратили свої активи. В умовах, коли більше третини економіки країни перебуває в тіні, податковий тиск зміщується на добросовісних платників податків, про що може свідчити зростання рівня переplat податку на прибуток та виявлені диспропорції між динаміками макроекономічних показників і надходженнями податку на прибуток підприємств. При цьому погіршується інвестиційний клімат у країні, підривається імідж країни на міжнародній арені, знижується рівень довіри до державних інституцій, що перешкоджає активізації інноваційно активного легального підприємництва та економічному розвитку країни в цілому. Фіскальна роль ПДФО сьогодні залишається досить стабільною та вагомою (близько 5% ВВП). Цей податок займає друге місце серед податкових надходжень Зведеного бюджету, протягом року його надходження мають чітко виражену періодичність із незначними коливаннями, а отже, можуть бути досить точно прогнозовані. Незважаючи на оголошену урядом політику бюджетної децентралізації, частки розподілу ПДФО між Державним та місцевими бюджетами змінилися на користь Державного бюджету, що впливає на фінансову самостійність органів місцевого самоврядування.

6. В роботі було проведено прогнозування надходжень податку на прибуток підприємств до Державного бюджету України методом кореляційно-регресійного аналізу. До факторів, які впливають на обсяг надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України, віднесено валовий внутрішній продукт та фінансові результати підприємств до оподаткування. За

результатами математичного моделювання виявлено, що у 2018-2019 роках надходження податку на прибуток до Зведеного бюджету у порівнянні з 2017 роком знизяться. Прогнозування надходження податку на доходи фізичних осіб до бюджету України було здійснено за допомогою трендового аналізу. Згідно прогнозу розмір податку на доходи фізичних осіб у 2018-2019 рр. збільшиться

7. За результатами проведеного дослідження зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств запропоновані наступні заходи реформування податкової системи України: впровадити прогресивні ставки податку на прибуток підприємств на кшталт таких, які діють у США; встановити знижені ставки податку на прибуток підприємств для сектору малого бізнесу; розширити можливості застосування методу прискореної амортизації шляхом встановлення оптимальної норми амортизації та створення спеціальних фондів амортизаційних відрахувань як у США, Японії, Австрії, Німеччині, що дозволить швидко накопичити капітал для оновлення застарілої техніки, перейти на обладнання, що мінімально шкодить навколишньому середовищу та залучити інвестиції для оновлення і розвитку виробництва; запровадити податкові пільги як в Канаді та Китаї для компаній, що належать до пріоритетних галузей розвитку економіки України, що буде сприяти залученню іноземних інвестицій, стимулювати розвиток науково-технічного прогресу та розвитку економіки в цілому; встановити фіксований мінімальний корпоративний податок як в Австрії та США незалежно від результату діяльності та кількості пільг підприємств, що дозволить посилити фіскальну ефективність податку на прибуток; запровадити інвестиційний податковий кредит, що дозволить підприємствам вкладати кошти в нове виробництво, а це в свою чергу, сприятиме появі нових робочих місць та економічному зростанню. В процесі дослідження можливості адаптації зарубіжного досвіду оподаткування доходів фізичних осіб до національної практики було встановлено, що у переважній більшості розвинутих країн використовується прогресивна шкала оподаткування, тому за умови

економічного зростання, подібну шкалу доцільно запровадити і в Україні. Щодо податкових пільг, то доцільно застосувати досвід Великобританії, в якій розмір доступної персональної знижки залежить від віку платника та рівня його загального оподаткованого доходу.

8. В роботі запропоновані наступні рекомендації щодо вдосконалення системи справляння податку на прибуток підприємств: усунення розбіжностей між податковим та бухгалтерським обліком; відміна права платників на перенесення на наступні податкові періоди від'ємного значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток підприємств; змінити діючу модель оподаткування прибутку підприємств на модель оподаткування виведеного капіталу на кшталт естонської моделі оподаткування прибутку, але з урахуванням національної специфіки; здійснити перехід від нейтральної ставки податку на прибуток до регресивної, сутність якої полягає у тому що при збільшенні об'єкта оподаткування, ставка податку зменшується; встановити таку систему пільг, яка буде спрямована на стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, а не на ухилення від сплати податку, як це має місце сьогодні, а саме запровадити механізм прискореної амортизації, інвестиційної податкової знижки та інвестиційного податкового кредиту. До основних напрямів реформування податку на доходи фізичних осіб в Україні необхідно віднести: врегулювання механізму надання податкових соціальних пільг у напрямку збільшення їх розміру до розміру прожиткового мінімуму та перегляду межі, до якої можна застосовувати пільгу; зменшення фіскального тиску на бідні верстви населення; підвищення ставок оподаткування для високих доходів та запровадження неоподаткованого мінімуму доходів для всіх громадян; запровадження прогресивної шкали ставок; перехід до оподаткування більшості видів доходу, що не дозволить ухилятися від сплати податків; збільшення доходів населення, що надасть змогу збільшити базу оподаткування, що в свою чергу збільшить надходження бюджетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамченко Н. А. Шляхи удосконалення пільгового оподаткування з податку на доходи фізичних осіб / Н. А. Абрамченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. - 2016. - Вип. 16(3). - С. 106-109.
2. Андросова О.Ф. Шляхи удосконалення обліку та аудиту податку з доходу фізичних осіб / О.Ф. Андросова, Ю.Є. Аскерова // Актуальні проблеми економіки. - 2010. - № 11. С. 214-218.
3. Андрущенко В. Л. Податкова система: Навчальний посібник / В. Л. Андрущенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.
4. Баранова В.Г. Податкова система: Навчальний посібник / В.Г. Баранова, О.Ю. Дубовик, В.П. Хомутенко. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
5. Безпалько І.Р. Досвід оподаткування доходів фізичних осіб у зарубіжних країнах / І.Р. Безпалько // Регіональна економіка. - 2009. - №2. - С.159-165.
6. Бернар И. Толковый экономический и финансовый словарь / И. Бернар, Ж.К. Колли. - М.: Международные отношения, 1997. - Т. 1. - 784 с.
7. Бетлій О. Податок на прибуток підприємств чи податок на виведений капітал: аналіз та рекомендації / Д. Заха, Т. Оттен, О. Бетлій. – К., 2017. – 27 с.
8. Блажко Г. В. Детермінанти впливу на податок на прибуток та їх оцінка / Г. В. Блажко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". - 2017. - № 3(1). - С. 22-25.
9. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50. – Ст. 572.
10. Васильєва І.В. Адаптація зарубіжного досвіду в Україні прибуткового оподаткування підприємств / І.В. Васильєва // Збірник студентських та наукових праць. - 2013. - №2. - С. 304-312.
11. Гетьман К.О. Правова природа фіскальної функції податку: дис. ... канд. юрид. наук / К.О. Гетьман. – Х., 2015. – 191 с.

12. Головашевич О.О. Правове регулювання оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Головашевич. – Х., 2008. – 20 с.
13. Гуменна Ю.Г. Облік податку на прибуток: проблеми та шляхи вдосконалення / Ю.Г. Гуменна, М.С. Миколаєнко // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. - Суми: СумДУ, 2016. - Т.1. - С. 166-168.
14. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. / В.И. Даль. – М. : Рус. яз., 1980. – Т. 4. – 683 с.
15. Дивеєв-Кириленко О.Р. Тіньова економіка та її вплив на розвиток малого і середнього підприємництва в Україні / О.Р. Дивеєв-Кириленко // Інноваційна економіка. - 2013. - №3(41). - С. 16-20.
16. Донець Т.А. Дохід платника як засада визначення обов'язку зі справляння податку / Т.А. Донець // Право. – 2013. – № 1. – С. 79-82
17. Духновська Л. М. Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб на доходи громадян України / Л. М. Духновська, Р. А. Пономаренко // Проблеми та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин : збірник наукових праць. – Дніпропетровськ, 2014. - С. 266-270.
18. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gufer.net/podatкова/94-zarubzhniydosvdopodatkuvannya-dohodv-fzichnih-osb.html>
19. Звіт про результати аналізу стану виконання повноважень органами виконавчої влади щодо повноти обліку платників податків / Затверджено рішенням Рахункової палати від 01 грудня 2015 року № ~~Ю/16~~. 2015. - 48 с.
20. Зубенко В. В. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – вересень 2017 року / В. В. Зубенко, І. В. Самчинська, А. Ю. Рудик. - К.: ІБСЕД, 2017. - 86 с.

21. Іськевич П. В. Прибуткове оподаткування підприємств в умовах реформування податкової системи України / П. В. Іськевич // Молодий вчений. - 2016. - № 12.1. - С. 767-771.
22. Казаков В.В. Налоговая политика, налогообложение, налоговые правоотношения – основополагающие категории в системе налогового права / В.В. Казаков // Финансовое право. - 2011. - № 7. - С. 26–28.
23. Кодекс законів про працю: Закон від 10.12.1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.
24. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1996. - № 30. - Ст. 141.
25. Кривцов О. О. Механізм оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, суперечності його реалізації / О. О. Кривцов // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. - 2008. - Вип. 102. - С. 56-61.
26. Кривцов О.О. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб / О.О. Кривцов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2008. - №102. – С. 56-59
27. Кучер С.В. Податок на прибуток як об'єкт соціально-економічних взаємовідносин «Держава–підприємство» / С.В. Кучер // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – Вип. 3. – С.201-211.
28. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: в 2 т. Т. 1: Общая часть / под ред. к.ю.н. Д.И. Щекина. - М.: Статут, 2009. – 861 с.
29. Лист ДФС від 12.01.2016 № 191/К/99-99-17-03-03-14: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovikonsultatsii/konsultatsii-dlya-fizichnih-osib/66021.html>

- 30.Литовченко Н. Досвід Великої Британії: особливості сплати ПДФО та декларування доходів / Н. Литовченко // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2014. - №5. – С. 40-46.
- 31.Лозовский Л.Ш. Универсальный бизнес-словарь / Л.Ш. Лозовский, Б.А. Райзберг, А.А. Ратновский. – М. : ИНФРА-М, 1997. – 640 с.
- 32.Лук'янцев С. О. Трансформація правового регулювання податку на прибуток підприємств: податковий та бюджетний аспекти / С. О. Лук'янцев // Прикарпатський юридичний вісник. - 2017. - № 3. - С. 129– 134.
- 33.Мазярчук В.М. Податок на прибуток підприємств в Україні у 2011-2016 роках / В.М. Мазярчук. – К.: Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017. – 40 с.
- 34.Мартиненко В. П. Основні напрями розвитку оподаткування доходів фізичних осіб / В. П. Мартиненко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2008. - №5. - С. 70-73.
- 35.Мединська Т.В. Податок на прибуток підприємств у контексті реформування податкового законодавства України / Т.В. Мединська, Р.Ю. Корзун // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.1. - С. 308-313.
- 36.Мельник В. Сучасна податкова політика у країнах ЄС-15 / В. Мельник // Економіка України. - 2012. - № 6. - С. 73-85
- 37.Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
- 38.Морозова Н. А. Особливості оподаткування прибутку підприємств України / Н. А. Морозова // Управління розвитком. - 2014. - № 8. - С. 15-16.
- 39.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати": затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 р. N 415. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06>
41. Нікітішин А.О. Використання іноземного досвіду при оподаткуванні доходів фізичних осіб // Формування ринкових відносин в Україні. / А. О. Нікітішин - 2007. - №6. - С. 80-83.
42. Носова Є. А. Тіньова заробітна плата в Україні: причини існування та шляхи подолання / Є. А. Носова // Соціально-трудова відносина: теорія та практика. – 2013. – № 2. – С. 110-115.
43. Ожегов С.И. Словарь русского языка / С.И. Ожегов. – М.: «Сов. Энциклопедия», 1988. – 900 с.
44. Окуленко О. Ю. Особливості оподаткування підприємств податком на прибуток / О. Ю. Окуленко, Л. І. Федоришина // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького. - 2012. - Т. 14, № 1(2). - С. 103-108.
45. Офіційний Сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
46. Пархоменко-Цироцяниц С. В. Поняття та значення об'єкта оподаткування для визначення податкового обов'язку платника податку / С. В. Пархоменко-Цироцяниц // Зб.наук.праць "Актуальні проблеми держави і права". - Одеса: Юрид. л-ра, 2007. - Вип. 34. - С. 187 - 194.
47. Парыгина В.А. Российское налоговое право. Проблемы теории и практики: учебное пособие / В.А. Парыгина. - М.: Статус-Кво 97, 2005. - 336 с.
48. Побережна Н.Н. Проблеми і недоліки функціонування ПДФО / Н.Н. Побережна, В.В. Смоліна // Студентські конференції: II-ий Міжвузівський молодіжний науково-практичний форум: «Наука і освіта – запорука розвитку економіки» - НТУ "ХП", 2014. – С.86-89.

49. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-17. - Ст.112.
50. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 року № 43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>
51. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми Повідомлення про наявність порушень: Наказ Міндоходів від 27 січня 2014 року № 86. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnodержavnipodatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63220.html>
52. Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо включення до податкової знижки за звітний рік сум витрат, понесених у минулому році на оплату вартості навчання за місяці звітного року: Наказ ДФС від 06.04.2015 р. №247. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnodержavni-podatki/podatokna-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63653.html>
53. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.15 р. № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnodержavnipodatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63719.html>

54. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи: Наказ Міністерства фінансів України від 02.10.2015 року №859. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://sfs.gov.ua/deklaruvannya-dohodiv-gromadyan-2016/normativnopravovabaza/65107.html>
55. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 17. - Ст.121
56. Про оподаткування доходів підприємств і організацій: Закон України від 21 лютого 1992 р. № 2146-ХІІ (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 23. – Ст. 333.
57. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 28 грудня 1994 р. № 334/94-ВР (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 4. – Ст. 28.
58. Про податок на доходи фізичних осіб: Закон України від 22.05.2003 р. № 889-IV (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №37. - Ст.308.
59. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 03 квітня 1993 року № 245. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/245-93-%D0%BF>
60. Про систему оподаткування: Закон України від 18 лютого 1997 р. № 77/9ВР (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 16. – Ст. 119.
61. Проект Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал", розроблений Т.Шевцовою, О. Шемяткіним. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/NT3558.html

62. Роль ПДФО у формуванні доходів бюджету в Україні та в світі: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stud24.ru/tax/rol-pdfouformuvann-dohodv/145593-426961-page1.html>
63. Сайт Державної казначейської служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>
64. Сайт Міністерства фінансів України. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua>
65. Сайт Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://feao.org.ua>
66. Світовий досвід оподаткування: Польща. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniydosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/poland/>
67. Сич О.А. Удосконалення організації оподаткування доходів фізичних осіб / О.А. Сич // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». - 2007. - № 605. - С. 124-128.
68. Сідельникова Л.П., Чижова Т.В., Якуша Я.В. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навч. посібник. / Л.П. Сідельникова, Т.В. Чижова, Я.В. Якуша. - К.: Видавництво Ліра-К, 2013. - 424 с.
69. Сіліна І. В. Процес становлення нормативно-правової бази податку на прибуток в Україні / І. В. Сіліна // Економічний простір. - 2015. - № 101. - С. 159-171.
70. Сомова В. В. Удосконалення оподаткування в контексті розподілу доходів фізичних осіб: дис. канд. ек. наук: 08.00.08 / В. В. Сомова. – Харків, 2015. – 229 с.
71. Спільний лист ДФС України та Пенсійного фонду України від 22.07.14 р. № 127/7/99-99-17-03-01-17, № 19426/05-10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavnipodatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/listi-dps/157097.html>

72. Старостенко І. Всюдисущий ПДФО / І. Старостенко // Школа бухгалтера. – 2006. - №12. – С. 24-29.
73. Стоян Ю. С. Правове регулювання податку на прибуток підприємств в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Ю. С. Стоян. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. – 20 с.
74. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання. [Електронний ресурс]: Міжнародний центр перспективних досліджень. - Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf
75. Тулуш Л.Д Оподаткування прибутку підприємств: практика застосування в Україні / Тулуш Л.Д., І.М. Скітецька // Молодий вчений. – 2017. - №3. – С.860-863.
76. Український малий та середній бізнес вимагає дерегуляції та кращого ставлення до себе у податковій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lev.org.ua/articles/what_do_SME_want.html
77. Фролов І. Т. Філософський словарь / І. Т. Фролов. - М.: Политиздат, 1987. – 652 с.
78. Хомутенко А.В. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики / А.В. Хомутенко, Ю.І. Бзова // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. - 2016. - № 7. - С. 112-131.
79. Худяков А.И. Теория налогообложения: Учебное пособие / А.И. Худяков, Г.М. Бродский. – Алматы: ТОО «Издательство НОРМА-К», 2002. – 392 с.
80. Чеканова В. В. Податок на прибуток: переваги та недоліки податкової системи України / В. В. Чеканова // Управління розвитком. - 2014. - № 5. - С. 105-107.
81. Швець Ю.О. Оподаткування доходів фізичних осіб: проблеми та перспективи в Україні та ЄС / Ю.О. Швець, Я.Ю. Бахметова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 17. – С.771-775.

- 82.Шумський Р. В. Зарубіжний досвід побудови системи прибуткового оподаткування юридичних осіб / Р. В. Шумський [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=33570>
- 83.Юткина Т. Ф. Налоги и налогообложение: Учебник / Т. Ф. Юткина. - М.: ИНФРА-М, 2011. – 406 с.
- 84.KPMG. Corporate tax rates table. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/taxrates-online/corporate-tax-rates-table.html>
- 85.PWC. United States. Corporate - Taxes on corporate income. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://taxsummaries.pwc.com/uk/tax-summaries/wwts.nsf/ID/United-States-Corporate-Taxes-on-corporate-income>